

На основу чл. 108. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/2023), а у складу са Упутством Министра просвете, науке и технолошког развоја за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика („Сл. гласник РС“, број 67/22 од 17. јуна 2022.) у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе (Општина Врачар, град Београд), Привременни орган управљања ООШ „Владислав Рибникар“ вршећи надлежности Школског одбора, на седници одржаној дана 29.01.2024 године, у поступку усаглашавања општих аката Школе, једногласно је, донео измене и допуне Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа

(пречишћен текст)

П Р А В И Л Н И К
о заштити и безбедности ученика
Огледне основне Школе “ Владислав Рибникар“

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о заштити и безбедности ученика Огледне основне школе „Владислав Рибникар“ (у даљем тексту: Правилник), уређују се ближи услови, облици, мере, начин, поступак и смернице за заштиту и безбедност ученика за време боравка у Школи и свих активности које организује Огледна основна школа „Владислав Рибникар“, (у даљем тексту: Школа), као и обавезу Школе да спроводи мере које је утврдила овим Правилником, уређују се и превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада Школе, спровођење мера прописаних овим Правилником, Законом о основама система образовања и васпитања, посебним законима у области образовања и васпитања и другим прописима којима се уређује област заштите и безбедности, као и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог Правилника.

У прописивању мера, начина и поступака заштите и безбедности ученика Школа сарађује са надлежним органима Општине Врачар јер се, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/2023, у даљем тексту: Закон), у буџету Општине обезбеђују средства за заштиту и безбедност деце и ученика.

У поступку прописивања мера заштите и безбедности ученика Школа је дужна да омогући учешће Савета родитеља и да прибави мишљење Ученичког парламента.

II ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 2.

Ученици имају право на заштиту и безбедност у школској згради и школском дворишту, као и ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно - васпитног рада и свих активности које организује Школа (екскурзије, излети, настава у природи, такмичења и сл.), у складу са законом и овим Правилником.

Школа учествује у заштити и безбедности ученика на путу између куће и Школе.

Члан 3.

Школа, односно запослени у Школи обезбеђују остваривање права ученика у складу са законом.

Ученици имају право на заштиту и безбедност у Школи од:

- 1) поступака других ученика, запослених, родитеља, односно другог законског заступника и трећих лица који угрожавају њихову безбедност;
- 2) болести и повреда;
- 3) елементарних непогода – поплава, земљотреса и других природних појава које могу да угрозе безбедност ученика у Школи;
- 4) других несрећа/удеса;
- 5) катастрофа или других ванредних околности и ситуација.

Заштита и безбедност ученика у Школи остварује се и:

- забраном активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, односно свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.
- забраном физичког, психичког и социјалног насиља, злостављања и занемаривања ученика, сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

- стварањем материјалних и техничких услова којима се спречавају и онемогућавају активности или појаве које могу да угрозе безбедност ученика.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, као што су, нарочито, употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци и малолетничка делинквенција, саставни су део школског програма и остварују се у складу са Законом.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета или ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 4.

Одељењски старешина и предметни наставници су у обавези да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељењске заједнице и одељењског старешине, ученицима скрећу пажњу на ризична понашања са којима се могу суочити за време боравка у Школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, секретару школе или дежурном наставнику пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 5.

Одредбе Правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступници и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Школа предузима мере превенције, едукације и на одоварајући начин (усмена информација, СМС, мејл, писмено обавештење на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене о свим мерама заштите и безбедности које предузима и обавештава надлежне државне органе и сарађује са њима у циљу спречавања угрожавања физичког и психичког интегритета ученика у Школи и околини.

Школа спроводи превентивне и интервентне програме са циљем промене понашања код ученика.

Према ученицима који крше правила понашања у Школи или не поштују одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостану са наставе пет часова, односно својим понашањем угрожавају друге при остваривању својих права Школа ће, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарађиваће са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите у циљу дефинисања ипружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Члан 6.

Приликом израде овог Правилника Школа је припремила анализу потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе (просторни, технички, временски и други организациони услови), као што су:

1. приступ објекту Школе (згради и дворишту);
  2. сигурност простора око Школе;
  3. стање у унутрашњем простору Школе;
  4. специфични услови и околности које су карактеристичне за Школу;
  5. услови безбедног кретања ученика од куће до школе;
- и прибавила мишљење Савета родитеља и Ученичког парламента.

Имајући у виду интерес заштите и безбедности ученика у Школи и посебно заштите од све чешће појаве насиља, Школа континуирано анализира потенцијално ризична места и предузима мере да се степен ризика сведе на минимум, као:

Приступ школском простору – близина саобраћајница, пешачких прелаза, лежећих полицајаца, семафора и слично;

Сигурност школског простора – ограда дворишта, осветљеност простора око Школе, видео надзор, противпанична расвета, стање громобрана и инсталација – водоводне, канализационе, грејне и електричне мреже;

У школском простору – стање објеката у Школи у којима се организује образовно васпитни рад, санитарни чворови и њихово стање, стање и стабилност степеништа и рукохвата, прозора, електричне инсталације, рачунара, физкултурних сала и терена и др.

Приступ објекту Школе (згради и дворишту)

Члан 7.

Улица у којој се налази Школа је једносмерна, има два пешачка прелаза испред саме Школе и неколико прелаза на прилазима Школи, обезбеђених светлосном сигнализацијом. На углу Крунске и Улице Светозара Марковића обављају се радови на згради Правосудне академије, чиме је делом онемогућено кретање пешака том страном улице, у близини прелаза. (Школа је упутила мејлом допис Градском секретаријату за саобраћај. Надлежни су обишли градилиште, о томе и да су затекли само раднике усменим путем су у посети обавестили Школу и нагласили да ће мејлом послати шта су конкретно урадили у вези са дописом, што се још увек није догодило.)

Двориште Школе је присупачно за кретање свих учесника у образовно-васпитном процесу и у њега се улази из школске зграде. Састоји се из три нивоа, од којих су два покривена бетоном и један тартаном

До улаза у Школу постоје степенице са рукохватом.

Сигурност простора око Школе

Члан 8.

Улаз у школу је за време боравка деце у школи и реализације наставе и других активности откључан, па се на њему налази обезбеђење Школе, по одлуци Савета родитеља. Радник обезбеђења врши евидентирање уласка трећих лица у Школу.

Поред улазних врата Школе, постоји и велика капија која се закључава након завршетка наставе или реализације других активности.

Кључеви од улаза и од капије налазе се код домара и спремачице Школе.

Двориште је ограђено са свих страна.

Степен ризика од могућности приступа трећих лица дворишту и објекту Школе сведен је на минимум.

Током дана школу обезбеђују и патроле полицијских службеника ПС Врачар, редовно обилазе школу и околину ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавање настанка потенцијалних проблема. У таквим ситуацијама службеник обезбеђења или неко из управе школе, запослених обавештава МУП о потенцијалном проблему.

У Школи је уведен и видео-надзор.

Завршетком смене ученика првог циклуса образовања, преузимање ученика од стране родитеља или других овлашћених лица врши се на улаз из Улице Светозара Марковића 31.

Простор око објекта Школе покривен је уличном расветом, док се на улазу Школе налазе рефлектори.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома Школа остварује пуну сарадњу саовлашћеним организацијама за контролу исправности громобранских инсталација.

Стање у унутрашњем простору Школе

Члан 9.

Објекти у којима се остварује образовно-васпитни рад у добром стању и приступачни су за све учеснике у образовно-васпитном процесу.

Зграда Школе је спратна и састоји се од приземља и два спрата, лево од улаза и приземља и једног спрата десно од улаза. У приземљу се налазе канцеларије за руководеће и ненаставно особље, као и наставничка канцеларија, библиотека, помоћне просторије, тоалети, физкултурна сала, радионице и сл. На спратовима се налазе учионице, кабинети за ТиТ и Информатику, трпезарија са кухињом, библиотека на спрату и тоалети, док се тренутно други кабинети не користе, јер се налазе у објекту Школе из Улице Краља Милутина.

Школа је обезбедила приступ и добро стање, у складу са законом и прописима који уређују наведену материју,:

- уређаја за грејање;
- уређаја за обезбеђивање довода електричне енергије;
- санитарних чворова;
- степеништа и сигурности рукохвата;
- физкултурне сале, опреме и спортских терена;
- радионица и кабинета са машинама, апарата и других уређаја, алата, прибора, хемикалија и других средстава за рад.

Специфични услови и околности које су карактеристичне за Школу

Члан 10.

ООШ „Владислав Рибникар“ припада градском језгру. Од школске 2023/24. године Школа користи само један улаз - из Улице Светозара Марковића 31, као и зграду која се у тој улици налази. До ове школске године ученици су користили комплетан простор Школе, односно и објекат Школе са улазом из Улице краља Милутина 10 – главни улаз, када су ученици I – IV разреда просторно били одвојени од ученика V – VIII разреда. Школске 2023/24.

године ученици су, због упола мањег простора школске зграде, једни близу других. Како би се због мањег простора, који се тренутно користи, избегла већа гужва и чешћи контакти, ученици I – IV имају велики одмор после другог школског часа, а ученици V – VIII после трећег школског часа.

Настава се у школи изводи у оквиру петодневне радне недеље, у две смене по распореду часова који је видно истакнут у зборници Школе и то:

- преподневној – од 8.00 до 13.20
- поподневној – од 14.00 до 19.20.

Укупно има 43 одељења (20 првог циклуса и 23 другог циклуса).

Члан 11.

Ради свеобухватне заштите и безбедности ученика Школа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) при реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности ученика.

Услови безбедног кретања ученика од куће до школе

Члан 12.

Школа је обавезна да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја, а сви запослени су дужни да прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима школи. Сваки запослени је обавезан да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, помоћника директора или секретара који ће ради решавања проблема ступити у контакт са надлежним органима.

Члан 13.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи и то: постављањем „лежећих полицајаца“, постављањем и радом светлосне сигнализације - семафора и других уређаја, квалитетом заштитне ограде, организовањем дежурства саобраћајних полицајаца, проходношћу тротоара и др.

Школа је дужна да сарађује са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу Школи, правилног размештаја/постављања контејнера да не ометају пролаз до школске зграде и др.

Члан 14.

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се и радом на развијању саобраћајне културе и образовања (организовањем предавања

саобраћајних стручњака, интерактивних радионица о саобраћају, смотри и такмичења на тему саобраћаја, приказивањем филмова о саобраћају, разговорима на часовима одељењске заједнице, родитељским састанцима и сл.)

Превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада Школе

Члан 15.

Школа утврђује превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада, и то:

- 1) распоред дежурстава запослених;
- 2) начин евидентирања уласка трећих лица у Школу;
- 3) могућност боравка у Школи, односно непосредног учешћа родитеља, односно другог законскогзаступника ученика у активностима Школе;
- 4) физичка безбедност објекта – зграде, дворишта и окружења (процедуре за домара/запослене –свакодневни обиласци зграде (учионица, ходника, тоалета, радионица, спортске сале, трпезарије идругих просторија) и дворишта, са посебним освртом на терене и спортске справе које користе играђани; периодичне провере машина, алата, простора; дезинфекција, дезинсекција идератизација; провера исправности воде за пиће након неких хаварија и клима-уређаја – редовноодржавање и вентилација; саобраћајна безбедност и сл.);
- 5) безбедносне процедуре у Школи, укључујући и процедуре у учионицама и другим просторијамаза рад – опремање просторија, биљке које изазивају алергије или отровне биљке, употреба спрејева или токсичних лепкова, отварање прозора и др.; у лабораторијама – протоколи извођења огледа, заштитна опрема и процедуре; чување хемикалија и опасних алата; у фискултурној сали –рад на справама; безбедност у радним просторима и посебно на извођење наставена отвореном када је претопло или сувише хладно; у дворишту – одржавање безбедности кретања у дворишту када напада снег и др;
- 6) одржавање дисциплине у Школи – згради и њеном дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;
- 7) истакнуто место за прву помоћ у Школи (где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефони хитне помоћи и надлежног дома здравља –видно обележени), као и начин поступања у ситуацији када је потребно детету и ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду детета, односно ученика (ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и другог законског заступника и попотреби надлежну инспекцију и др.);
- 8) поступање ради заштите од болести, посебно инфективних (хигијена у Школи, поступање ускладу са прописима из области здравства и санитарна контрола, ко је задужен да обавести надлежног лекара о појави инфективне

болести и др.), као и поступање по препорукама надлежних здравствених органа;

9) безбедносне процедуре / правила за заштиту и безбедност за време остваривања образовно-васпитног рада ван Школе (практична настава и/или учење кроз рад у складу са планом и програмом наставе и учења, настава у природи, екскурзије, студијска путовања и такмичења – водити рачуна о томе да се, у циљу заштите и безбедности, превоз ученика за републичко такмичење по правилу не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима да би учествовали на такмичењу), одласци у позоришта, посете музејима и реализација других облика ваншколских активности;

10) поступање ради заштите од физичких повреда (обезбедити да подови нису клизави или ставити одговарајућу ознаку; обезбедити набавку школског намештаја без оштрих ивица, у складу са могућностима и др.);

11) начин правилног коришћења и надзор над употребом машина, апарата и других уређаја при реализацији наставе, као и алата, хемикалија и других наставних средстава; редовна провера исправности машина, апарата и других уређаја; употреба прописане заштитне опреме и др.;

12) правила за одговорно поступање и пријава кварова и оштећења на инсталацијама – водоводне, канализационе, електричне мреже и др.; одредити ко је задужен да реагује ради заштите и безбедности или да пријави квар на инсталацијама, опреми и др. надлежној служби;

13) планирање превентивних и интервентних програма са циљем промене понашања код ученика;

14) сарадња са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, у складу са законом;

15) мере заштите од пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр.111/09, 20/15 и 87/18 – др. закон);

16) правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација;

17) правила за сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења прилазу Школи, правилног размештаја/постављања контејнера, да не ометају улаз у двориште Школе и зграду и др.;

18) правила за сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу Школи;

19) израда и реализација годишњих програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програма спречавања дискриминације у складу са Законом, Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник РС” бр. 46/19 и 104/20) и Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Сл. гласник РС” бр. 65/18);

20) правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност деце и ученика.

Члан 16.

У циљу заштите и безбедности ученика, Школа предузима следеће мере:

- сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе,
- дежурство наставника и помоћно – техничког особља,
- осигурање ученика,
- обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других - елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика Школе,
- друге мере у циљу заштите и безбедности ученика, утврђене Законом и општим актом Школе.

САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 17.

Ради свеобухватне заштите и безбедности ученика, у поступку прописивања и извршавања мера Школа сарађује са:

- Градском општином Врачар,
- Секретаријатом за образовање и дечју заштиту града Београда,
- Школском управом Београд,
- Просветном инспекцијом Града Београда,
- Министарством просвете, науке и технолошког развоја,
- Свим надлежним Министарствима,
- Секретаријатом за саобраћај,
- Министарством унутрашњих послова РС – Полицијска управа Врачар,
- Комуналним службама града Београда,
- Центром за социјални рад општине Врачар,
- Родитељима, односно законским заступницима ученика,
- Са другим школама,
- Културним институцијама у граду,
- Домом здравља «Врачар» и др.

Члан 18.

Школа води уредну евиденцију о редовном похађању наставе свих уписаних ученика, као и евиденцију о деци уписаној у први разред и евиденцију досељених и одсељених ученика.

Школа је дужна да обавести родитеља, односно старатеља о ученику који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе.

Ако родитељ, односно старатељ по пријему обавештења из става 2. овога члана не обезбеди да у року од три дана ученик настави редовно да похађа

наставу, Школа одмах обавештава јединицу локалне самоуправе у циљу предузимања законских мера.

На захтев Општине Врачар и Секретаријата за образовање и дечију заштиту, Школа је дужна да достави ажуриране спискове деце уписане у први разред, чиме се остварује увид у број уписане деце сваке школске године.

Школа сарађује са Општином Врачар и Градским секретаријатом за образовање и дечију заштиту ради планирања и обезбеђивања потребних средстава и материјално-техничких услова за безбедно одвијање наставног процеса.

Надлежни органи локалне самоуправе дужни су да обезбеде средства школе за спровођење мера које су наложене решењима надлежних инспекција у прописаним роковима, за које Школа нема обезбеђена средства.

Члан 19.

У сарадњи са Министарством надлежним за послове образовања, Школа се стара да сви облици образовног-васпитног рада теку без застоја и проблема, да свеукупни односи учесника наставног процеса буду такви да ученици школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

Члан 20.

Уз помоћ надлежних служби Секретаријата за саобраћај, Школа се стара да саобраћајна сигнализација у околини Школе буде постављена на начин на који ће се обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе и пред надлежним органима локалне самоуправе покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање саобраћајних знакова са ознаком „зона школе“, саобраћајне сигнализације, „лежећег полицајца“ и слично).

Члан 21.

Овај вид сарадње одвија се кроз присуство и редовни обилазак школе и околине од стране патроле МУП-а Врачар, ради контролисања услова за несметан рад школе, спречавање настанка потенцијалних проблема и заштите ученика од агресивних група и појединаца.

Патроле МУП-а заједно са директором школе, остварује сарадњу са надлежном службом за малолетничку деликвенцију, којој се пријављује свака ситуација у школи или у понашању ученика која може довести до

деликвентног понашања, како би се на време спречила таква ситуација и тиме остварила безбедност других ученика школе.

У време ваннаставних активности везаних за школу (екскурзије, излети, настава у природи и сл.), Школа је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би радници МУП-а обавили преглед ангажованих аутобуса и старали се о безбедности ученика за време трајања путовања.

У сарадњи са надлежним органима Управе саобраћајне полиције Школа се ангажује да се обезбеди појачана контрола саобраћајница у околини школе, а у сарадњи са њима Школа ће серијом предавања и приказивања филмова о понашању деце у саобраћају и познавању саобраћајних прописа подизати ниво образовања ученика у овом смислу.

Члан 22.

Дужност Школе је да обезбеди и сарадњу са комуналним службама града Београда како би се обезбедили:

- 1) адекватно осветљење у околини Школе,
- 2) заштит деце од паса луталица,
- 3) довољан број контејнера у околини Школе,
- 4) благовремено уклањање трошних стабала у околини Школе ради сигурности деце и школског објекта.

Члан 23.

Педагошка служба школе, у сарадњи са одељењским старешином, остварује увид у породичне и социјалне прилике ученика.

Када се уоче промене у понашању и учењу ученика и у случају констатације да постоји недовољна брига и надзор у породици, школа се обраћа Центру за социјални рад Врачар, у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученику и спречавања ситуације у којој би се ученик налазио без заштите и надзора.

Члан 24.

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите.

Члан 25.

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Програмом сарадње са породицом Школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељима ученика који у области безбедности ученика обухватају информисање и саветовање

родитеља, као и консултовање у доношењу одлука око безбедносних питања.

Члан 26.

Одељењски старешина дужан је да води уредну евиденцију о ученицима која садржи и: адресу, кућни број телефона и број мобилног телефона родитеља.

Уколико родитељи благовремено не обавесте Школу о разлогу изостанка ученика, одељењски старешина је дужан да обавести родитеља, односно старатеља о ученику који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе.

Одељењски старешина у сарадњи са педагогом/психологом Школе дужан је да обавести родитеље ученика о променама које су уочене у понашању ученика, а које указују на могућност угрожавања здравља и безбедности ученика.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Члан 27.

Школа у оквиру својих редовних активности сарађује са Домом здравља "Брачар" који организује систематске прегледе ученика и организује предавања за ученике, родитеље и запослене.

Школа по потреби сарађује са Заводом за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију, Институтом за ментално здравље и другим здравственим установама.

ДЕЖУРСТВО У ШКОЛИ

Члан 28.

Дежурство у Школи је обавеза свих запослених, а обавља се по решењу и уз координацију директора и помоћника директора Школе.

Дежурство у Школи изводе дежурни наставници, главни дежурни наставник, лице задужено за физичко и техничко обезбеђење Школе по одлуци Савета родитеља, помоћно – техничко особље, у складу са процесом наставе.

Настава у Школи изводи се у оквиру петодневне радне недеље у две смене, по распореду часова који је видно истакнут у зборници Школе.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава 15 минута после завршетка последњег часа.

Дежурство наставника распоређених за рад у продуженом боравку, за јутарње прихватање ученика који долазе у школу почиње од 7,30 часова.

Након истека дежурства свеска дежурства одлаже се у наставничкој канцеларији, на означеном месту.

Дежурни наставници успостављају комуникацију посетилаца са запосленима Школе код којих долазе.

Дежурство помоћно-техничког особља траје од почетка до завршетка радног времена.

Члан 29.

Школа има сваког дана најмање 8 дежурних наставника. По један наставник дежура на сваком ходнику, два у дворишту (које се налази у оквиру Школе и ограђено је са свих страна), а главни дежурни наставник у холу код улаза у школу.

Члан 30.

Главни дежурни наставник обавезан је да на дежурство дође 30 минута пре почетка наставе и води рачуна о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника у Школу, обавештава директора, педагога или психолога школе, како би се предузеле мере за обезбеђивање замене.

Главни дежурни наставник координира рад осталих дежурних наставника, решава евентуалне конфликте међу ученицима и брине о њиховој општој безбедности у Школи. Све промене уписује у књигу дежурства и о томе обавештава директора Школе. Главни дежурни има тај задатак све до трајања његовог последњег часа.

Члан 31.

Дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном, обављају дежурство у делу школе предвиђеном распоредом дежурства, о свим уоченим променама обавештавају главног дежурног, извршавају његове налоге и омогућавају безбедан улазак и излазак ученика из Школе.

Члан 32.

У периоду лепог времена, један дежурни наставник дежура у школској згради, а остали дежурни наставници, за време великог одмора заједно са ученицима излазе у двориште и старају се о одржавању реда приликом изласка и уласка ученика у школску зграду.

Члан 33.

На почетку великог одмора сви наставници на крају часа напуштају учионицу тек пошто из ње испрате све ученике.

Члан 34.

Наставник на крају последњег часа одељења у ком је тај час реализовао напушта учионицу тек пошто из ње испрати све ученике.

Наставник који организује допунски, додатни час или неке друге активности, дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Члан 35.

Директор Школе одговоран је за израду распореда дежурства и контролу његовог извршавања.

Члан 36.

По одлуци Савета родитеља, у Школи може бити ангажовано лице за пружање физичко-техничког обезбеђења ученика и запослених, у складу са законском процедуром.

Радник на обезбеђењу Школе има следеће дужности:

- врше легитимисање лица која улазе у зграду Школе;
- проверава разлоге доласка страних лица у Школу, упућује их у просторију за пријем трећих лица или у одговарајућу канцеларију и прати њихово кретање у школској згради;
- не дозвољавају улазак лица под дејством алкохола или дроге, као и лица која на први поглед изазивају било коју сумњу;
- забрањује ученицима излажење из школске зграде и школског дворишта за време док траје настава и за време великог одмора, осим оним ученицима који за то имају посебно писмено одобрење наставника или одељенског старешине;
- упозорава ученике да не могу да се задржавају испред улаза у зграду Школе;
- у случају окупљања сумњивих лица, односно ученика других школа који сачекују наше ученике са лошим намерама, а уз то су бучни и галаме, агресивни су и дрски, позивају дежурну службу МУП-а Врачар;
- имају и друге обавезе предвиђене Уговором, а у циљу заштите и безбедности ученика Школе.

Члан 37.

Помоћно-техничко особље помаже у раду дежурним наставницима, дежура на свом радном месту и не удаљава се са њега без дозволе директора или дежурног наставника.

Спремачице су дужне да обавесте секретара или директора уколико се у просторијама ван места предвиђеног за пријем странака (канцеларија

директора, канцеларија секретара, рачуноводства, просторија за педагошку службу и сл.) налази лице које не ради у Школи.

Могућност боравка у школи и начин евидентирања уласка трећих лица

Члан 38.

Тренутно Школа има само један улаз. За време трајања наставе и других активности у обе смене улазна врата су откључана, као и врата која воде у школско двориште. Радник на обезбеђењу Школе и помоћно-техничко особље дужни су да се старају о томе да улазна врата школе буду под сталним надзором. Због тога родитељи, односно други законски заступници ученика могу на кратко да бораве у холу код улаза Школе приликом довођења и одвођења деце у Школу.

Члан 39.

Приступ родитељима, односно другим законским заступницима ученика и трећим лицима могућ је у време «отворених врата» наставника, директора и помоћника директора Школе, а у осталим случајевима по непосредној дозволи горе поменутих субјеката, стручних сарадника, секретара и рачуноводства Школе. Лица која улазе у Школу пријављују се обезбеђењу Школе, које узима њихове податке из личне карте.

Могућности боравка у Школи, односно непосредног учешћа родитеља, односно другог законског заступника ученика у активностима Школе утврђена је Правилима о понашању ученика, свих запослених и трећих лица у Школи.

Родитељ, односно други законски заступник ученика има право приступа и боравка у просторијама Школе у својству члана Савета родитеља и Школског одбора, по позиву одељењског старешине, наставника, директора и помоћника директора, саминицијативно у циљу информисања о успеху у школи свог детета, као и информисања о питањима која се тичу организовања и извођења образовно-васпитног рада Школе, свих облика мера заштите и безбедности у Школи и сл.

Приступ родитељима или пратиоцима ученика у учионицу, кабинет или друга места где се остварује образовно-васпитни рад је могућ уз претходни договор са наставником, који ће сачекати родитеља код обезбеђења, односно родитељ ће на истом месту сачекати долазак наставника

Одељењски старешина је у обавези да информише родитеље о времену посете наставницима, како не би дошло до ометања наставе.

Време посете одређује се у складу са распоредом часова и истиче се на видном месту у Школи.

Члан 40.

Током дана Школу обезбеђују и патроле полицијских службеника ПС Врачар, редовно обилазе Школу и околину ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавање настанка потенцијалних проблема. У таквим ситуацијама службеник обезбеђења или неко из управе Школе, запослених обавештава МУП о потенцијалном проблему.

Члан 41.

Пре одржавања јавних окупљања у Школи или одласка великог броја ученика ван простора Школе, Школа усмено/писмено обавештава ПС Врачар о времену и трајању окупљања, ради пратње/обезбеђења учесника.

За време окупљања у просторијама Школе, Школа је дужна да обезбеди присуство дежурних наставника зависно од броја присутних.

Физичка безбедност објекта – зграде, дворишта и окружења и безбедносне процедуре

Члан 42.

Школа је спровела све безбедносне процедуре које се тичу превенције и спречавање појава свих облика угрожавања безбедности свих учесника образовно-васпитног процеса.

Обавештења о безбедносним процедурама истакнута су на видном месту – огласној табли Школе, као и на званичној интернет страници Школе.

Школа је одговорна за физичку безбедност објекта – зграде, дворишта и окружења.

Кров, зидови и плафони свих делова објекта Школе морају да буду исправни.

Подови у Школи не смеју да буду клизави и обавезно се ставља ознака упозорења да подови могу да буду влажни након брисања.

Двориште Школе мора да буде очишћено од свих предмета и препрека који могу да изазову повреду ученика, запослених и лица која долазе у Школу.

Окружење Школе (сам прилаз, тротоари и сл.) такође мора да буде безбедно.

Школа посебно води рачуна о безбедности свих учесника образовно-васпитног процеса за време снежних падавина, ледених дана, олујног ветра и свих врста непогода.

Одржавање дисциплине у Школи

Члан 43.

Дисциплина у Школи одржава се пре почетка наставе, за време трајања наставе, на паузама/одморима, и то у свим објектима Школе, школском дворишту и окружењу, у складу са законом и Правилима понашања у Школи.

ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВЕ, ПОЖАРА, УДАРА ГРОМА И ДРУГИХ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 44.

Школа је сачинила програм за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и слично, или других ванредних околности и ситуација.

Школа је обавезна да поступи по упутству које сачине надлежни органи и организације, када је угрожена безбедност ученика и запослених због елементарних непогода, других несрећа и слично, или других ванредних околности и ситуација (колективна или индивидуална евакуација, извлачење из пожаром захваћеног објекта, извлачење испод рушевина и сл.).

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливања фекалија, домар проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у школи.

Сви запослени, ученици и родитељи обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара Школе о уоченим променама на водоводним и/или канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 45.

У циљу заштите ученика и запослених у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност Школе довољним бројем ватрогасних апарата, шестомесечну контрола ватрогасних апарата, по потреби и пуњење истих, обуку запослених за руковање њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених, у сарадњи са Управом противпожарне полиције МУП-а Републике Србије.

Члан 46.

Школа има стручно лице за спровођење заштите од пожара које ће обављати све послове за спровођење заштите од пожара предвиђене Законом о заштити од пожара (месечни надзор спровођења превентивних мера заштите, обука запослених и друго).

Члан 47.

Школа најмање једном у две године организује вежбу евакуације у случају пожара.

Одељењске старешине ће на часу одељењске заједнице упознати ученике о понашању у случају елементарних непогода.

Члан 48.

Домар Школе је дужан да се стара да се ватрогасна техника којом располаже Школа налази увек на одређеним местима, да брине о роковима за испитивање исправности и употребљивости исте и да о томе преда писмену евиденцију секретару или директору школе који евиденцију предају лицу за спровођење заштите од пожара.

Члан 49.

Уређаји, машине, алати и други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље ученика.

Школа је обавезна да се стара о правилном коришћењу и надзору над употребом уређаја, машина, алата и других предмета у реализацији наставе, као и материја које се користе у наставном процесу као и о редовној провери њихове исправности и употреби неопходне заштитне опреме.

Члан 50.

Сви запослени у школи обавезни су да се упознају са одредбама Правилника о заштити од пожара и да га примењују.

Члан 51.

Ради очувања живота запослених и ученика и имовине угрожене пожаром, запослени и ученици се оспособљавају за руковање уређајима, опремом и средствима намењеним за гашење пожара и спасавање људи и имовине.

Оспособљавање се врши по програму који утврди надлежни орган. Програм оспособљавања састоји се из теоретског и практичног дела наставе и спроводи се сваке треће године.

Члан 52.

Неспровођење, непридржавање и неизвршавање прописаних против - пожарних мера сматра се повредом радне обавезе. Дисциплинска одговорност запослених не искључује материјалну и кривичну одговорност.

Члан 53.

Домар школе свакодневно прегледа учионице, радионице и остале просторије у Школи и утврђује стање објекта и опреме. Домар је одговоран за то да сва водоводна, електрична и грејна инсталација функционише нормално, па је у том циљу обавезан да у најкраћем могућем року отклања мање кварове на водоводним, електричним и грејним инсталацијама. За санирање већих кварова ће се постарати, у сарадњи са директором и секретаром школе, да се ангажује одговарајућа служба. Такође је одговоран и за поправку поломљеног или оштећеног инвентара. као и да редовно одржава школско двориште и терен (контролише шахтове, сливнике, школску ограду, капију и сл.

Спремачице су дужне да свакодневно прегледају учионице и остале просторије на којима су распоређене и да сва оштећења, кварове на инсталацијама, инвентару и другој опреми одмах пријаве домару Школе. Спремачице су дужне да после завршеног рада обиђу све просторије за које су у тој смени задужене и у њима отклоне опасности које би могле да проузрокују пожар, експлозију или неку другу несрећу (искључити електро-уређаје, уклонити запаљиве течности и други лако запљиви материјал, затворити прозоре, угасити светло и сл.).

Сви запослени су дужни да се одговорно понашају у случају елементарних непогода, а све у циљу заштите и безбедности и ученика и запослених. Помоћно - техничко особље задужено је за чишћење снега и леда са степеништа, плочника у дворишту и прилаза Школи уз школску ограду.

Школа у сарадњи са комуналним службом обезбеђује се у случају снежних падавина, чишћење тротоара, постављање сигнализације и сл.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара школе о уоченим променама на водоводним, канализационим и електричним инсталацијама које могу угрозити безбедности ученика и запослених у Школи.

Члан 54.

Школа је у обавези да врши редовну контролу громобранске инсталације од стране овлашћених организација и да поседује уредну документацију о томе. Евентуалне недостатке ће отклањати у најкраћем могућем року.

Сви запослени, ученици и родитељи обавезни су да без одлагања обавесте надлежне у школи о уоченим променама на громобранским инсталацијама,

које могу довести у питање њихово функционисање. Евентуалне недостатке ће отклањати у најкраћем могућем року.

Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

ФИЗИЧКА ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА

Члан 55.

Школа је дужна да обезбеди физичку заштиту и безбедност ученика за време остваривања васпитно – образовног рада у Школи и школском дворишту и за време активности које Школа организује ван свог седишта.

Члан 56.

Школа је у обавези да у школском објекту обезбеди услове за безбедност ученика док бораве у објекту Школе и то:

- 1) заштиту од пожара, поплаве, грома и сл. - одржавањем инсталација у исправном стању, постављањем одговарајуће сигнализације за случај евакуисања при наступању опасности, противпаничког осветљења и сл.
- 2) безбедност за време извођења наставе
- 3) безбедност за време боравка ученика током великог одмора у дворишту школе се регулише надзором од стране радника обезбеђења школе и дежурних наставника.

Ученицима је забрањено да за време одмора без дозволе одељењског старешине или дежурног наставника изађу из дворишта Школе. Одељењски старешина, односно дежурни наставник може ученику дозволити излазак из дворишта Школе само у изузетним случајевима (на захтев родитеља и сл.).

Члан 57.

Школа је дужна да омогући наставу физичког и здравственог васпитања на спортским теренима без присуства трећихлица.

За време извођења наставе на спортском терену свлачионице морају бити закључане.

Члан 58.

Строго је забрањено уносити оружје и друге предмете којима се могу нанети озледе, угрозити живот ученика и запослених односно нанети штета школској и личној имовини.

Службена лица (запослени у полицијској станици, МУП-у и др.) могу уносити оружје у складу с правилима њихове службе.

Члан 59.

Ученицима је забрањено понашање којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и који доводе до њиховог физичког и психичког повређивања.

Ученицима није дозвољено самовољно решавање међусобних сукоба или сукоба са другим лицима у простору школе физичким обрачуном и употребом оружја и оруђа.

Члан 60.

У циљу заштите и безбедности ученика, за време боравка у објектима Школе, за време учествовања на школским екскурзијама или излетима, ученицима се најстроже забрањује ношење и доношење оружја, предмета којима се могу другима нанети повреде или нарушити здравље, као и доношење и употреба алкохола и наркотичких средстава.

Члан 61.

Простор за пријем родитеља и других странака је простор при зборници и просторије администрације близу зборнице.

Приступ родитељима или пратиоцима ученика у учионицу, кабинет или друга места где се остварује образовно-васпитни рад је могућ уз предходни договор са директором или наставником.

Члан 62.

Пре одржавања јавних окупљања у Школи, Школа је дужна да писмено обавести полицијску станицу Врачар о времену и трајању окупљања, ради обезбеђења учесника.

За време окупљања у просторијама Школе, Школа је дужна да обезбеди присуство дежурних наставника зависно од броја присутних.

Заштита и безбедност ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно васпитног рада или других активности које организује школа

Члан 63.

Школа обезбеђује и предузима мере заштите и безбедности ученика и за време извођења школских екскурзија и излета и наставе у природи, о чему се старају вођа пута кога решењем одређује директор Школе и наставник који је задужен за одређено одељење, односно ученике који учествују у извођењу школске екскурзије или излета које организује Школа.

На излете и екскурзије упућује се по један наставник на једно одељење.

Ради обезбеђивања веће сигурности ученика за време извођења екскурзије односно наставе у природи, родитељи чија деца путују могу већином гласова да донесу одлуку на родитељском састанку да, осим одељењског старешине, ученике прате још највише два наставника.

Наставници су дужни да у време извођења наставе у природи, излета, посета и екскурзија врше надзор и контролу над ученицима на начин који ће обезбедити њихову физичку и хигијенску сигурност и безбедност.

Члан 64.

Школа организује екскурзије, излете, и наставу у природи у складу са Правилником о наставном плану и програму основног образовања и васпитања и Упутством за извођење ових облика ваннаставних активности.

Екскурзија и настава у природи се могу изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе на програм и организовање екскурзија и наставе у природи.

Члан 65.

Приликом избора понуђача за извођење излета, екскурзија, наставе у природи и других сличних активности са ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне одредбе које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и сл.)
- 4) квалитет исхране ученика.

Смештај ученика на екскурзији и извођење наставе у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Агенција са којом Школа сарађује у обавези је да обезбеди лекара - пратиоца који ће боравити са децом, за путовања дужа од једног дана.

Пре поласка на наставу у природи и вишедневне екскурзије, у сарадњи школе и надлежног ДЗ, обавезно се организује лекарски преглед свих ученика.

Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 66..

Школа је дужна да поступа по мерама надлежних здравствених органа и упутствима Министарства здравља и Министарства просвете, науке и технолошког развоја, наложених у складу са прописима у области здравства, ради остваривања максималне заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда, Школа:

- 1) брине о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- 2) брине о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа донетих по прописима у области здравства;
- 4) према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 5) према својим тренутним могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 6) предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његовог родитеља;
- 7) је обавезна да родитеља ученика чије здравствено стање, према процени наставника, стручних сарадника или директора и помоћника директора, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, обавести да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и не доводи на наставу и друге активности које организује школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји;
- 8) одржава дисциплину у установи – згради и њеном дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;
- 9) брине да једна кутија за прву помоћ буде истакнута у зборници, а друга у физкултурној сали, да проверава/допуњује садржину комплета, да буду истакнути телефони хитне помоћи и ДЗ Врачар);
- 10) у ситуацији када је потребно указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду детета, односно ученика, запослени у школи (одељењски старешина, наставник, секретар, директор и др.) ће збринути ученика и затражити прву помоћ, односно медицинско збрињавање позивом Хитне помоћи, а одељењски старешина, присутни наставник, директор или други запослени, обавештава родитеља или другог законског заступника и по потреби надлежну инспекцију);

10) предузима поступање ради заштите од физичких повреда (обезбеђује да подови нису клизави, обезбеђује се набавка школског намештаја без оштрих ивица, у складу са могућностима и др.).

Члан 67.

Школа остварује здравствено – хигијенску заштиту и безбедност ученика. То остварује кроз:

- редовно одржавање хигијене у Школи и дворишту,
- едукацију ученика о заштити здравља.

Члан 68.

У циљу спровођења здравствене безбедности ученика у Школи, Школа је дужна да:

- обезбеди свакодневно одржавање хигијене свих школских просторија (учионица, ходника, тоалета, сале за физичко васпитање) као и школског дворишта
- обезбеди редовно проветравање просторија
- обезбеди одговарајућу температуру и адекватно осветљење у радним просторијама
- обучава запослене за указивање прве помоћи и обезбеди опремљено сандуче за прву помоћ
- у случају повређивања ученика да обезбеди прву помоћ ученику и по потреби позове службу хитне помоћи, а да о повреди ученика одмах обавести родитеље
- извршава налоге и упутства санитарне инспекције за школу
- постави корпе за отпатке по школској згради и у дворишту школе.

Техничко особље је дужно да свакодневно обавља послове који се односе на одржавање чистоће школске зграде и дворишта.

Наставно особље је дужно да васпитно утиче на ученике како би својим понашањем омогућили спровођење ових мера заштите.

Члан 69.

У циљу обезбеђивања здравствене заштите сервирка је дужна да:

- најмање два пута годишње обави санитарни преглед
- рукује и складишти намирнице у складу са хигијенским прописима
- редовно носи чисту униформу и капу на глави
- редовно одржава чистоћу у кухињи и трпезарији,
- редовно дезинфикује радне површине и посуђе
- храну не додирује директно рукама

- врши друге послове у складу са систематизацијом послова и по налогу директора и секретара Школе.

Члан 70.

У циљу спровођења здравствене безбедности ученици су дужни да:

- брину о уредности и чистоћи учионица (бацају отпатке само у канте за смеће, проветравају учионицу за време одмора, у договору са наставником брину о цвећу у учионици)
- у школу долазе у чистој обући и одећи
- да поштују рад техничког особља
- да ученичке тоалете користе према њиховој намени
- да не жврљају по зидовима школе и школских просторија.

Ученицима је забрањено пушење у школском простору и дворишту.

Члан 71.

Родитељи су дужни:

- да се одазову на позив здравствене службе, ако здравствено стање детета представља претњу здравственом стању остале деце
- да предузму све мере да се спречи зараза (нпр. у случају вашки, бактеријских и других инфекција)
- да благовремено обавесте одељењског старешину уколико дете има болест која може да утиче на одвијање наставног процеса.

Обавеза родитеља је да ученика чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и да га не шаље на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду од лекара о позитивном здравственом стању ученика.

Члан 72.

У циљу спровођења здравствене заштите ученика, школа сарађује са надлежним службама Дома здравља „Врачар“, а по потреби и са другим здравственим установама, посебно у обављању лекарских прегледа деце која полазе у први разред, спровођењу редовних систематских прегледа (педијатријских, стоматолошких, ортопедских) и вакцинације у складу са Законом.

Патронажна служба Дома здравља Врачар обавља прегледе ученика по позиву из школе (уочене вашке, богиње и др.) и врши здравствено васпитни рад у школи.

Члан 73.

Школа ће кроз часове одељенске заједнице спроводити едукацију ученика о заштити здравља, препознавању заразних болести, вашљивости

и слПо потреби Школа може организовати и семинаре на ту тему за све запослене у школи.

Члан 74.

У циљу спровођења ментално-хигијенске безбедности ученика у школи, стручни сарадници:

- сарађују са ученицима, родитељима, наставницима, Центром за социјални рад, здравственим установама и другим институцијама у решавању случајева када је дете физички, емоционално или социјално угрожено

- информишу ученике, родитеље, наставнике, о ризицима и мерама заштите од болести зависности кроз организована предавања, радионице, трибине и друге облике сарадње

- развијају осећај код ученика за међусобно уважавање, поштовање, солидарност, хуманост, заједништво (како међу ученицима тако и према наставницима и осталим запосленим у школи).

Члан 75.

Родитељи су дужни да:

- благовремено обавесте одељењског старешину уколико код детета или у породици постоје поремећаји у понашању

- у оквиру породице припреме дете за социјализацију, међусобно поштовање, поверење, развијају свест о потреби поштовања наставника и запослених у школи.

Члан 76.

Ученици су дужни да се понашају у складу са правилима пристојног понашања, да се међусобно уважавају и поштују, буду солидарни, толерантни и хумани.

Уколико имају проблеме које не могу сами да реше, обраћају се одељењском старешини, педагогу или психологу школе.

Члан 77.

Наставници су дужни:

- да се према деци опходе са уважавањем њихове личности и индивидуалних склоности, способности и потреба

- да прате понашање ученика и ако уоче да ученици имају проблеме које не могу сами да реше, обратe се одељењском старешини, педагогу школе.

Члан 78.

Сви запослени су дужни да се одговорно понашају у случају елементарних непогода а све у циљу заштите и безбедности и ученика и запослених.

Школа у сарадњи са комуналним службом обезбеђује се у случају снежних падавина , чишћење тротоара, постављање сигнализације и сл.

Члан 79.

Школа предузима мере превенције, едукације и информисање ученика и родитеља преко огласне табле школе, интернет странице , родитељских састанака и обавештава надлежне државне органе и сарађује са њима у циљу спречавања угрожавања физичког и психичког интегритета ученика у школи и околини.

Предузимање других мера у циљу обезбеђивања физичке заштите и безбедности ученика

ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД НАСИЉА

Члан 80.

Остваривање овог вида заштите и безбедности ученика подразумева поштовање одредаба Правила понашања у Школи и годишњих програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програма спречавања дискриминације, које је сачинио стручни тим Школе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Школа је својим актом уредила правила понашања и међусобне односе ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених у Школи.

Забрана дискриминације

Члан 81.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским

особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи, заједнички прописују Министар ПНТР и Министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује Министар.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 82.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у Школи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа а је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Установа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Протокол поступања у Школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује Министар.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 83.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Члан 84.

Наставници и остали запослени дужни су да се придржавају Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

Члан 85.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање, као и коришћење простора Школе у те сврхе.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања

Члан 86.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације, и програми превенције других облика ризичног понашања, као што су, нарочито, употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци и малолетничка делинквенција, саставни су део школског програма и остварују се у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Програми из става 1. овог члана остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно другим законским заступницима у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, у складу са утврђеним потребама. У остваривање програма укључују се и физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације и других облика ризичног понашања.

Мере превенције

Члан 87.

Ради спречавања свих врста насиља над децом школа је дужна да примењује мере превенције чији су циљеви:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (деца, запослени у школи, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- дефинисања поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- информисање свих интересних група о поступцима заштите;
- унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 88.

Мере превенције школа планира Годишњим планом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта и дворишта и сл.

Мере интервенције

Члан 89.

Сазнање о насиљу – откривање одвија се:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе (вршњака, родитеља...)

Члан 90.

Сваки запослени у установи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност детета.

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељењски старешина.

Члан 91.

Одељењски старешина дужан је да по стицању сазнања да се насиље десило или да постоји сумња да се насиље дешава организује консултације чији циљ је да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;

- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Члан 92.

Консултације се обављају у оквиру школе са колегом, Тимом за заштиту деце од насиља, психологом, директором и школским полицајцем, поштујући принцип поверљивости.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно одељењски старешина предузима додатне мере, евидентира, прати понашање и сл.

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру школе (одељењски старешина, родитељи, други ученици, ПП служба, директор), и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера.

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када школа нема капацитета за решавање и обраћа се другим институцијама: Министарству унутрашњих послова, Центру за социјални рад, здравственим институцијама.

Члан 93.

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама изван школе:

- Центром за социјални рад;
- здравственом установом;
- Министарством унутрашњих послова.

Члан 94.

Након обављања консултација предузимају се следеће мере:

- информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици;
- договор о заштитним мерама према детету;
- организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацијама насиља;
- предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 95.

У случају када постоји сумња да је дете жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, директор школе подноси пријаву надлежној институцији:

- здравственој установи (уколико је детету неопходна здравствена заштита);

- Министарству унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
- Центру за социјални рад.

Пријава садржи податке о детету и разлоге за упућивање.

Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тиме бити угрожена безбедност детета.

Члан 96.

Нико од запослених у Школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивање злостављања и занемаривања у породици. Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве.

Члан 97.

Сваки запослени у Школи дужан је да директору школе пријави насиље од стране запослених у школи према детету.

Уколико је због случаја насиља од стране наставника према детету покренут дисциплински поступак, директор школе дужан је да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника, одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Директор Школе је одговоран за поштовање законитости рада школе и предузимање мера у складу са важећим законима.

Члан 98.

Евиденцију о појавама насиља на првом нивоу води одељењски старешина.

У случајевима који захтевају укључивање тима за заштиту (други и трећи ниво) документацију (службене белешке и сви други облици евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) води, чува и анализира за потребе школе психолог школе.

Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

Правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност ученика

Члан 99.

У случају наступања неке претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност ученика, Школа одмах обавештава надлежне

локалне службе и организације које би могле да утврде постојање стварне опасности по безбедност ученика, превентивно да делују, спрече панику и страх код ученика и, уколико процене да је потребно, ангажују лекарску помоћ, ватрогасце, Министарство унутрашњих послова и др.

Обезбеђење средстава за заштиту и безбедност ученика

Члан 100.

Средства за заштиту и безбедност ученика, у складу са прописаним мерама из члана 108. Закона основама система образовања и васпитања, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

ОСИГУРАЊЕ УЧЕНИКА ОД ПОСЛЕДИЦА НЕСРЕЋНОГ СЛУЧАЈА ИЛИ НЕЗГОДЕ

Члан 101.

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу осигурања ученика од последица несрећног случаја или незгода које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

Школа је такође у обавези да, уколико постоји заинтересованост родитеља, буде посредник између њих и осигуравајућег друштва, како би родитељ, уплатом премије осигурања, омогућио свом детету заштиту од свих ризика у свакодневном животу (у Школи, код куће, на путу, екскурзији, летовању и сл.).

Школа је у обавези да за ученике који иду на рекреативну наставу или екскурзију обезбеди додатно осигурање. Осигурање ученика улази у цену екскурзије.

Члан 102.

Школа преко Савета родитеља упознаје родитеље са приспелим понудама за осигурање.

Школа ће на Савету родитеља упознати родитеље са понудама о осигурању које су стигле у Школу и посредоваће између њих и осигуравајуће компаније за коју су се родитељи определили закључивањем полисе осигурања.

Избор осигуравајућег друштва обавља Савет родитеља.

Обавеза поштовања мера утврђених овим правилником

Члан 103.

Одредбе овог правилника дужни су да поштују:

1. сви запослени Школе;
2. ученици, родитељи, односно други законски заступници ученика Школе;
3. трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на ком се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 104.

Школа је обавезна да сарађује са државним органима, органима града/општине и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених овим правилником.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 105.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

За све што није регулисано овим Правилником, примењује се Закон и други прописи који регулишу ову материју.

Члан 106.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 107.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Огледне основне школе „Владислав Рибникар“ дел.број: 9/10-1 од 31.08.2023. године.

Привремени орган управљања школом
Драги Лукић, председни

Правилник о заштити и безбедности ученика ће бити
објављен на сајту Школе уз одлуку о доношењу на огласној табли школе
дана 5.02.2024

Секретар школе
Невена Павловић

Nevena Pavlovic